

Řecké mince

standards

Hmotnostní standardy

- Z nich odvozeny základní peněžní jednotky
- Rozmanité, lze je ale geograficky zařadit

Hmotnostní standardy

- Milétský (lýdský) standard
- Perský standard
- Fokajský standard
- Chijský (rhodský) standard
- Lýcký standard
- Aiginský standard
- Eubojský standard
- Foinický standard
- Attický standard
- Korintský standard
- Korkyrský standard

Milétský (lýdský) standard

- V **jižní Iónii** (Milétos, Efesos, Chios), v **Lýdii**
- Elektronové emise / statér=14, 1 g
- Lýdský král **Kroisos** (6. stol. př Kr.) razil zlaté statéry (8,05g) a stříbrné mince (5,4g) / 1statér=20 stříbrných ražeb/

Perský standard

- Odvozen od lýdského Kroisova systému
- Pro zlaté mince užíváno v Lýdii, Persii, Lampsaku
- Pro stříbrné mince užíváno v západní Malé Asii, v Lýdii, Persii, jižní Anatolii (zvl. Tarsos)
- Zlatý dareikos (8,35g) = 20 šekelů/řec. *Sigloi* (5,35g)

Aiginský standard

- Název dle významného obchodního střediska ostrova Aiginy a odtud se šíří dál: v Sikyonu, Elidě, v Boiótii, Thessalii, Fókidě
- Aiginský statér / didrachma / (12,2g)

Attická soustava nominálů

- V Attice se postupně vytvořila nejsložitější soustava
- Proměnlivá
- Některé nominály raženy jen krátce či dokonce jen jednorázově
- Hmotnostní základ a způsob dělení se DODRŽOVAL
- Charakter pamětní mince - dekadrachmy (raženy při příležitosti vítězství nad Peršany u Maratonu)

Attická soustava nominálů

• Dekadrachma	10 drachem
• Tetradrachma	4 drachmy
• Didrachma	2 drachmy
• <u>Drachma</u>	1 drachma
• Pentobol	$\frac{5}{6}$ drachmy = 5 obolů
• Tetrobol	$\frac{2}{3}$ drachmy = 4 oboly
• Triobol - hemidrachma	$\frac{1}{2}$ drachmy = 3 oboly
• Diobol	$\frac{1}{3}$ drachmy = 2 oboly
• Trihemiobol	$\frac{1}{4}$ drachmy = 1,5 obolu
• <u>Obol</u>	$\frac{1}{6}$ drachmy = 1 obol
• Tritémorion	$\frac{1}{8}$ drachmy = $\frac{3}{4}$ obolu
• Hemiobol	$\frac{1}{12}$ drachmy = 0,5 obolu
• Trihémítartémorion	$\frac{1}{16}$ drachmy = $\frac{3}{8}$ obolu
• Tetartémorion	$\frac{1}{24}$ drachmy = $\frac{1}{4}$ obolu
• Hémitetartémorion	$\frac{1}{48}$ drachmy = $\frac{1}{8}$ obolu

Attická soustava nominálů

- Nejběžnějším nominálem: **tetradrachma**
- Didrachmy se razily jen v raných emisích
- Větší nominály určeny pro směnu mezi jednotlivými obcemi a pro dálkový obchod
- Malé peněžní hodnoty - v Athénách až do 5. stol př. Kr. ve stříbře, ve 4. stol. př. Kr. na jejich místo drobné mince z bronzu

Sicílie

- Bronzový standard během 5. stol. př. Kr. postupně redukován
- Základní jednotkou hmotnosti i nominálové soustavy: 1 litra
- 1 litra se dělila na poloviny (*hémilitron*), třetiny (*trias*), čtvrtiny (*tetras*), šestiny (*hexas*) a dvanáctiny (unce)
- Nejrozšířenější bronzová litra (ekvivalent ke stříbrné)
- Stříbrná litra = 1/10 korintského statéru, 1/5 attické drachmy

J Itálie - kampánský standard

- Statér = 7,5g
- V Kumách, Neapoli, Velii

Achajský či italicko-achajský standard

- Statér = 8g
- V jihoitalských koloniích, založených z Achaie na Peloponnésu
- V Kaulonii, Krotonu, Poseidonii, Sybaridě, Terině, Thurioi